

Posudek vedoucí na diplomovou práci

Název práce: **Identifikácia „red flag“ položiek v skriningovom dotazníku S-PMV**

Autorka: **Bc. Lucia Straková**

Vedoucí/školitelka: Mgr. Kamila Urban, PhD.

Konzultantka: PaedDr. Oľga Matušková

Cieľom predloženej diplomovej práce je identifikovať „red flag“ položky v oblastiach motoriky, komunikácie, kognície, adaptívneho správania a sociálneho správania v S-PMV. Jedná sa o skriningový dotazník, ktorý je odporúčaný Ministerstvom zdravotníctva Slovenskej republiky pre pediatrov na monitorovanie vývinu detí a zachytenie možných vývinových oneskorení využívaného pre deti od narodenia do troch rokov.

Autorka definovala ako „red fleg“ položky také, ktoré väčšina detí (>95 %) daného veku zvláda, ale menej ako 5% detí v danom veku ich ešte neplní, čo jej umožňuje rozlíšiť abnormalitu vo vývine. Identifikáciou týchto kľúčových položiek sa výskum snaží zlepšiť proces skriningu a podporiť včasnú identifikáciu a intervenciu pre deti s vývinovými oneskoreniami alebo poruchami.

Po formálnej stránke práca spĺňa všetky požiadavky na ňu kladené. Práca je logicky štruktúrovaná, študentka správne používa normu APA 7 a vychádza z relevantnej domácej a zahraničnej literatúry.

Teoretická časť práce sa skladá z troch kapitol, v ktorých autorka najskôr popisuje prirodzený vývin dieťaťa v prvých troch rokoch života. Táto kapitola je rozdelená podľa vývinových období a tiež podľa oblastí vývinu. Kapitola vychádza prevažne z učebnicových publikácií, ale tvorí dobrý základ na lepšie porozumenie dvoch hlavných kapitol práce, a to druhej kapitoly venujúcej sa oneskorenému vývinu a tretej kapitoly zaoberajúcej sa neurovývinovými poruchami. V druhej kapitole autorka popisuje oneskorenia v oblastiach, ktorým sa venuje jej výskumná časť, a v tretej kapitole sa zameriava na poruchy, ktorých sú tieto oneskorenia prekurzormi. Autorka v týchto kapitolách vychádza ako z diagnostických manuálov, tak z aktuálnych výskumov. Teoretická časť tvorí dobrý základ pre posúdenie vlastných výskumných záverov.

V praktickej časti autorka transparentne popisuje (umožňujúc replikáciu jej výskumu) postup vylúčenia 3519 dotazníkov predčasne narodených detí, ktorých vývin v sledovanom období býva oneskorený a 733 z dôvodu vyplnenia dotazníka v nesprávnom veku dieťaťa. Autorka nakoniec analyzovala dáta z 60 298 vyplnených dotazníkov v desiatich rôznych vekových obdobiach detí.

Jednotlivé dotazníky sú dobre popísané aj s príkladmi hodnotených položiek. Zaujímalo by ma, či na Slovensku vznikla validačná štúdia jednotlivých dotazníkov.

Výsledky sú spracované pomocou deskriptívnej štatistiky, nakoľko cieľom práce je zachytiť položky, ktoré plní menej ako 5% (prípadne 1%) detí. Ocenila by som grafické spracovanie daných „red flag“ položiek v prílohách, ktoré môžu byť v aktuálnej podobe distribuované do ordinácii pediatrov.

Diskusia je veľmi kvalitne spracovaná. Autorka najskôr diskutuje zistené položky v kontexte možných neurovývinových porúch využívajúc informácie popísané v teoretickej časti práce a následne porovnáva ňou zistené položky so zahraničnými príručkami obsahujúcimi „red flag“ položky. V tomto kontexte mi prídu veľmi dobre spracované tabuľka 6 na stranách 74 až 77 a tabuľka 7 na stranách 78-80.

Je len škoda, že autorka nemohla spracovať viaceré dotazníky od jedného dieťaťa a sledovať tak, či zistené „red flag“ položky sú možnými prekursorami daných porúch (ako autorka píše v diskusii), alebo nie. Ak by boli autorke prístupné dáta, ktoré umožňujú dané spracovanie, aké štatistické metódy by k tomu využila a ako by postupovala?

SÚHRNNÉ HODNOTENIE

Lucia Straková pracovala na svojej záverečnej práci zodpovedne, pravidelne konzultovala jej priebeh a zároveň pracovala samostatne. Teoretické východiská sa vzťahujú k skúmanému výskumnému problému a autorka dokázala využiť získané informácie k interpretácii vlastných zistení. Práca spĺňa všetky formálne požiadavky na ňu kladené, jednotlivé časti sú dobre prepojené a výsledky sú zrozumiteľne interpretované. Odporúčam, aby sa autorka zamyslela nad publikovaním daných výsledkov v časopisoch určených pre slovenských pediatrov a vývinových/klinických psychológov. **Na základe vyššie uvedeného celkovo prácu hodnotím ako výbornú a odporúčam ju k obhajobe.**

Mgr. Kamila Urban, PhD.

V Prahe 21.5.2024